

LA HISTORIA DE BARCELONA A LES ESCOLES

Recordem que un conseller municipal de París va proposar de no donar el nom de cap personatge més o menys destacat a cap carrer de la ciutat fins als deu anys de la seva mort. Aquesta iniciativa va ésser lloada unànimement per la premsa, i els parisencs la van aplaudir amb la satisfacció de qui sap per experiència com són oblidats fàcilment molts d'aquests personatges, alguns dels quals són estranys del tot a l'esperit de la ciutat i a la seva història.

Recordo que un comentarista deia que a través de la nomenclatura dels carrers cal llegir-hi la història de la ciutat. Ignorar que les ciutats tenen una tradició, llur tradició pròpia, venia a dir, és mantenir la sensació irritant d'urbs improvisada per una massa d'arribats de nou procedents dels llocs més diversos. N'hi ha que creuen que la Ciutat és de llur creació. D'una creació recent...

Barcelona, molt més que París, fa aquesta sensació. No puc pas negar que és més justificable que a París. Sobretot, és clar, en referir-nos a Barcelona capital de Catalunya. Una generació oblida fàcilment l'anterior. ¿L'oblida? La ignora... El barceloní autèntic, àdhuc el català barcelonitzat, arriba a sentir-se humiliat en la seva llar mateixa. No és una «renovació» de Barcelona, ans una improvisació espectacular i plebea.

Josep M. de Sagarra, en un bon article aparegut en una publicació madrilenya que ha dedicat un número a Catalunya, es refereix a aquest «anarquisme» latent de la ciutat. ¿Recordeu els versos d'aquest poeta apareguts fa anys en un almanac de «La Revista», uns dels quals deien: «M'agrada l'horta escanyolida / que de la fàbrica es ressent»? Aquesta imatge tan de suburbi barceloní, la podeu modificar per aplicar-la a cada zona de la ciutat, àdhuc la més cèntrica. Pertot l'horta escanyolida que es ressent d'aquesta o d'aquella proximitat. Als llocs més inesperats la «tribu» que campa, a ple migdia, a la Plaça de Catalunya, al mig de les Rambles o a les escales dels edificis públics. La grandesa de Barcelona minvada massa sovint per l'escanyoliment i el raquitisme social i urbanístic.

Crec que l'esforç que cal realitzar per a la incorporació dels nostres conciutadans, vells i novells, a llur realitat actual i històrica, això és, el procés d'integració dels residents a Catalunya, cal acompanyar-lo de l'esforç, per part de Barcelona, de la «barcelonització» dels veïns de la nostra ciutat. Cal integrar-los, encara que sigui per lligams subtils, a la noble tradició de la ciutat. Socialment i urbanísticament cal donar la sensació que Barcelona no és de qui primer hi arriba; que Barcelona és una història i un projecte, i que milers de ciutadans li reten culte. A moltes d'escoles nòrdiques ensenyen la història de la ciutat on realitzen llur missió pedagògica.

Goso proposar als nostres honorables consellers de Cultura que hom ensenyi a les escoles de Barcelona la història mil·lenària de la ciutat.

J. V. Foix

[3-I -1933]